

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
Αυτοτελές Τμήμα Συλλογικών
Οργάνων

Ηράκλειο, 02 Φεβρουαρίου 2023
Αρ. πρωτ.: 34307

Ταχ. Δ/ση :Πλατεία Ελευθερίας
Ταχ. Κώδικας :712 01
Πληροφορίες :Νικάκη Δέσποινα
Τηλέφωνα :2813 400237
e-mail :tyso@crete.gov.gr

ΠΡΟΣ: - Δ/ση Ανάπτυξης Π.Ε. Λασιθίου

ΚΟΙΝ.: - Αντιπεριφερειάρχη Π.Ε. Λασιθίου
- Δ/ση Σχεδιασμού & Περιφερειακού
Προγράμματος Ανάπτυξης Π.Κ.

ΘΕΜΑ: Διαβίβαση της αριθ. **09/2023** απόφασης Περιφερειακού Συμβουλίου

Σας διαβιβάζουμε συνημμένα, για τις δικές σας ενέργειες, αντίγραφο της αριθμ. **09/2023** απόφασης Περιφερειακού Συμβουλίου (**απόσπασμα πρακτικού Ν° 2/31-01-2023**), που αφορά στην Έγκριση Σύναψης Προγραμματικής Σύμβασης πολιτισμικής ανάπτυξης του άρθρου 100 του Ν. 3852/2010, όπως ισχύει μεταξύ του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, της Περιφέρειας Κρήτης και του Δήμου Οροπεδίου Λασιθίου για το Έργο «**ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΔΙΚΤΑΙΟΥ ΑΝΤΡΟΥ**».

Η Προϊσταμένη του Τμήματος

Νίκη Βαρδιάμπαση

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Περιφερειάρχη
- Εντεταλμένο Περιφερειακό Σύμβουλο Πολιτισμού & Απόδημου Ελληνισμού ΠΚ
- Εκτελεστικό Γραμματέα

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

**ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ:
ΑΔΑ:**

**ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ Ν° 2/31-01-2023
Αριθμ. απόφ. 09/2023**

Στο Ηράκλειο σήμερα **Τρίτη 31 Ιανουαρίου 2023** και ώρα **12:00** πραγματοποιήθηκε **δια ζώσης συνεδρίαση** στο Ηράκλειο (ξενοδοχείο ΑΤΛΑΝΤΙΣ - αίθουσα ΜΙΝΩΣ - οδός Υγείας αριθμ. 2) των μελών του Περιφερειακού Συμβουλίου της Περιφέρειας Κρήτης, που αναδείχθηκαν κατά τις εκλογές της 26^{ης} Μαΐου 2019 και ανακηρύχθηκαν με την αριθμ. 69/2019 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ηρακλείου, ύστερα από τη με αριθμ. πρωτ. **23567/24-01-2023** Πρόσκληση του Προέδρου του.

Στη συνεδρίαση παραβρέθηκαν ο Περιφερειάρχης Κρήτης κ. Αρναουτάκης Σταύρος και οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι κ.κ.: Αλεξιάκης Γεώργιος, Ανδρουλάκης Ιωάννης (Αντιπεριφερειάρχης Περιφερειακής Ενότητας Λασιθίου), Βαγιωνάκη Μερόπη, Βαμβακάς Λάμπρος, Γουλιδάκης Ιωάννης, Δανδουλάκης Κωνσταντίνος, Δασκαλάκη Καλλιόπη (Πόπη), Δοξαστάκης Ζαχαρίας, Ζάχαρης Ευάγγελος, Κακογιαννάκης Νικόλαος, Καλογερός Νικόλαος (Αντιπεριφερειάρχης Περιφερειακής Ενότητας Χανίων), Καμπουράκης Λάμπρος (Αντιπεριφερειάρχης Κοινωνικής Πολιτικής ΠΚ), Κονταξάκης Γεώργιος, Κοπάσης Ελευθέριος, Κουκλινός Ανδρέας, Κουρουπάκης Αναστάσιος (Τάσος), Κουτεντάκη Ευχαριστία (Έφη), Κριτωτάκης Μιχαήλ, Κωνσταντινίδης Ευθύμιος (Θέμης), Κώτσογλου Κυριάκος (Αντιπεριφερειάρχης Τουρισμού και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης), Λιονή Μαρία (Αντιπεριφερειάρχης Περιφερειακής Ενότητας Ρεθύμνου), Μαλανδράκη – Κρασουδάκη Σοφία, Μανούσασκας Ιωάννης (Βλαντάς), Μανουσάκης Νικόλαος, Μαρινάκης Αλέξανδρος, Μαργογιαννάκης Αλέξανδρος, Ματαλλιωτάκης Γεώργιος, Μερωνιανάκης Γεώργιος, Μηλάκη Γεωργία, Μπαριτάκης Παύλος (Πρόεδρος Περιφερειακού Συμβουλίου), Ξενικάκης Κωνσταντίνος, Ξυλούρης Νικόλαος (Αντιπεριφερειάρχης Περιβάλλοντος Π.Κ.), Παπαβασιλείου Νεκτάριος, Παπαδεράκης Αντώνιος (Αντιπεριφερειάρχης Επιχειρηματικότητας Εμπορίου Καινοτομίας και Κοινωνικής Οικονομίας Π.Κ.), Παρασύρης Ιωάννης, Πιτσούλης Γεώργιος (Αντιπεριφερειάρχης Αθλητισμού, Πρόληψης και Κινητών Μονάδων ΠΚ), Σκουλάς Νικόλαος (Αντιπεριφερειάρχης Συντονισμού και Υποστήριξης Διεύθυνσης Τεχνικών Έργων ΠΚ), Συριγωνάκης Νικόλαος (Αντιπεριφερειάρχης Περιφερειακής Ενότητας Ηρακλείου), Τζεδάκης Σταύρος (Αντιπεριφερειάρχης Μεταφορών και Επικοινωνιών Π.Κ.), Τσιφετάκης Γεώργιος (Σερέτης), Φασουλάκης Κωνσταντίνος, Χνάρης Εμμανουήλ, Χουδετσανάκη – Γιακουμάκη Ειρήνη (Αντιπεριφερειάρχης Πρωτογενή τομέα ΠΚ), Χουστουλάκη Γενοβέφα και Χρονάκης Νικόλαος.

Από τη συνεδρίαση απουσίαζαν αν και κλήθηκαν νόμιμα **οι περιφερειακοί σύμβουλοι κ.κ.:** Αρχοντάκης Γεώργιος, Καλλέργης Νικόλαος, Λεονταράκης Ιωάννης, Σπυρόπουλος Γεώργιος και Χανιωτάκη – Μυλωνάκη Μαρία.

Από τη συνεδρίαση απουσίαζε δικαιολογημένα, αν και κλήθηκε νόμιμα, ο κ. Γύπαρης Κωνσταντίνος.

Στη συνεδρίαση παραβρέθηκαν ακόμα οι κ.κ.: Ταταράκης Ιωάννης Δήμαρχος Δήμου Αγ. Βασιλείου, Μηλιαράς Γεώργιος Περιφερειακός

Συμπαραστάτης του Πολίτη και της Επιχείρησης, Ανδρουλακάκης Εμμανουήλ Νομικός Σύμβουλος ΠΚ, Ραππάκη Μαρία Προϊσταμένη Γενικής Δ/σης Εσωτερικής Λειτουργίας ΠΚ, Σουλτάτου Ιωάννα προϊσταμένη Δ/σης Οικονομικού ΠΚ, Φωτάκης Κωνσταντίνος Προϊστάμενος Δ/σης Αγροτικής Ανάπτυξης ΠΚ, Κριτωτάκης Μαρίνος Προϊστάμενος Διεύθυνσης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού ΠΚ, Καγιαμπάκη Άννα Προϊσταμένη Τμήματος Περιβάλλοντος Δ/σης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού ΠΚ, Ρομπογιαννάκης Εμμανουήλ Προϊστάμενος Τμήματος Τήρησης Διπλογραφικού Συστήματος Δ/σης Οικονομικού Κρήτης, Παπαδάκης Κωνσταντίνος Προϊστάμενος Τμήματος Προϋπολογισμού και Δημοσιονομικών Αναφορών Δ/σης Οικονομικού Π.Κ., Μυλωνάκης Μιχαήλ Προϊστάμενος Τμήματος Προμηθειών της Δ/σης Οικονομικού ΠΚ, Τριαματάκη Χαρά Προϊσταμένη Τμήματος Συγκοινωνιακών Έργων Δ/σης Τεχνικών Έργων Π.Ε. Ηρακλείου, Φασουλάς Χαράλαμπος Γεωλόγος Υπεύθυνος τμ. Γεωποικιλότητας Μ.Φ.Ι.Κ. και μελετητής στο θέμα 7.1, Φραντζή Μαρία Αρχιτέκτων Μηχανικός και Αποστολάκης Αποστόλης Δικηγόρος εκπρόσωποι ιδιοκτήτριας Καναπίτσα Γεωργίας για το θέμα 7.1, Σηφάκης Αντώνης Δικηγόρος εκπρόσωπος κατοίκων περιοχής Παλίγκρεμνου (θέμα7.1), Μανωλασάκης Βαλάντης Πρόεδρος Συλλόγου Αρχιτεκτόνων Ρεθύμνου (θέμα 7.1), κάτοικοι περιοχής Παλίγκρεμνου (θέμα7.1), Αντωνακάκης Κωνσταντίνος Διαμαντουλάκης Εμμανουήλ και Μανιαδή Μαρία Ορκωτοί Λογιστές, Δαλακούρας Θεοχάρης Μπέρκη Θεονύμφη και Μαλιαράκη Έφη (Νομικοί Σύμβουλοι στο 07 θέμα εκτός ημερησίας διάταξης), Βρύσαλης Δημήτρης Πρόεδρος Σωματίου Εργαζομένων ΠΑΓΝΗ, Ψαράκη Νάσια εκπρόσωπος εταιρείας ΟΤΣ, Πινακουλάκης Κωνσταντίνος εξωτερικός Λογιστής Π.Κ., Σφακιανάκης Δημήτρης Αρχαιολόγος Αρχαιολογικού Μουσείου Ηρακλείου εκπρόσωπος επιτροπής αγώνα εργαζομένων Αρχαιολογικού Μουσείου Ηρακλείου, Βογιατζή Χρυσάνθη ειδική σύμβουλος Αντιπεριφερειάρχη Περιβάλλοντος ΠΚ, Φραγκιαδάκη Μαρίνα Ειδικός Σύμβουλος Αντιπεριφερειάρχη Πρωτογενή Τομέα ΠΚ, Κοκολάκης Μανόλης και Ατσαλάκης Μιχαήλ υπάλληλοι Αυτοτελούς Γραφείου Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων ΠΚ, Καλουδάκης Αντώνης από τη Δ/ση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης για Τεχνική Υποστήριξη του ΠΣ, και για την τήρηση των πρακτικών οι: Βαρδιάμπαση Νίκη, Γιατρομανωλάκη Ευαγγελία, Μιχελινάκη Άννα, Νικάκη Δέσποινα και Πατεράκη Μαρία υπάλληλοι Αυτοτελούς Τμήματος Συλλογικών Οργάνων ΠΚ και η κα Χατζάκη Ελευθερία υπάλληλος στο γραφείο Περιφερειάρχη.

Ο Πρόεδρος ύστερα από τη διαπίστωση απαρτίας κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης με τα παρακάτω θέματα ημερησίας διάταξης:

ΘΕΜΑ 4.4: Έγκριση Σύναψης Προγραμματικής Σύμβασης πολιτισμικής ανάπτυξης του άρθρου 100 του Ν. 3852/2010, όπως ισχύει μεταξύ του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, της Περιφέρειας Κρήτης και του Δήμου Οροπεδίου Λασιθίου για το Έργο «**ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΔΙΚΤΑΙΟΥ ΑΝΤΡΟΥ**».

Το Περιφερειακό Συμβούλιο έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

- α)** του **Ν. 2690/1999:** «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις»,
- β)** του **Ν. 3852/10:** «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης»,
- γ)** του **άρθρου 33** του **Ν. 5013/2023:** «Πολυεπίπεδη διακυβέρνηση, διαχείριση κινδύνων στον δημόσιο τομέα και άλλες διατάξεις»,
όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν.

2. Το Π.Δ. 149/2010: «Οργανισμός της Περιφέρειας Κρήτης»(ΦΕΚ 242/27-12-2010, τεύχος Α΄), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει με την αριθμ. 1218/ΦΕΚ 762 τ. Β΄/26-02-2021 Απόφαση Συντονίστριας Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης.
3. Την με αριθμ. 01/2022 (πρακτ. Ν° 01/09-01-2022) απόφαση Π.Σ. εκλογής Προεδρείου του Περιφερειακού Συμβουλίου Κρήτης.
4. Το με αριθμ. πρωτ.: 14152/17-01-2023 έγγραφο της **Διεύθυνσης Ανάπτυξης Π.Ε. Λασιθίου**, στο οποίο αναφέρονται τα παρακάτω:
Έχοντας υπόψη την κείμενη Νομοθεσία και ειδικότερα τις παρακάτω διατάξεις όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά:
  1. Το άρθρο 100 του ν. 3852/2010 (Α΄ 87) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης- Πρόγραμμα Καλλικράτης», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
  2. Τον ν. 4555/2018 (Α΄ 133) «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Εμβάθυνση της Δημοκρατίας - Ενίσχυση της Συμμετοχής – Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. (Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»),
  3. Το άρθρο 21 του ν. 4690/2020 (Α΄ 104) «Ρυθμίσεις για τη σύναψη και εκτέλεση προγραμματικών συμβάσεων που συνάπτουν ΟΤΑ α΄ και β΄ βαθμού», όπως αυτό ισχύει,
  4. Τις διατάξεις του ν. 4622/2019 (Α΄ 133) «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης»,
  5. Τις διατάξεις του ν. 4858/2021 (Α΄ 220) «Κύρωση Κώδικα νομοθεσίας για την προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς»,
  6. Το άρ. 1 παρ. 6 περ. στ΄ του ν. 1256/1982, (Α΄65), «Για την πολυθεσία, την πολυαπασχόληση και την καθιέρωση ανωτάτου ορίου απολαβών στο δημόσιο τομέα καθώς για το Ελεγκτικό Συνέδριο, το Νομικό Συμβούλιο του κράτους και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει,
  7. Τα άρθρα 75-80 του ν. 4727/2020 “Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) - Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις” (Α΄ 184),
  8. Τον ν. 4412/2016 (Α΄ 147) «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)», όπως ισχύει, και ιδίως του άρθρου 12, παρ. 4,
  9. Το άρθρο 81 του ν. 1958/1991 «Τρόπος εκτέλεσης αρχαιολογικών έργων» (Α΄ 122), όπως ισχύει σήμερα,
  10. Τον ν. 4270/2014 (Α΄ 143) «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
  11. Τον ν. 4281/2014 (Α΄ 160) «Μέτρα στήριξης και ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, οργανωτικά θέματα Υπουργείου Οικονομικών και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
  12. Τον ν. 4129/2013 (Α΄52) «Κύρωση του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
  13. Τον ν. 4700/2020 (Α΄ 127) «Ενιαίο κείμενο Δικονομίας για το Ελεγκτικό Συνέδριο, ολοκληρωμένο νομοθετικό πλαίσιο για τον προσυμβατικό έλεγχο, τροποποιήσεις στον Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο, διατάξεις για την αποτελεσματική απονομή της δικαιοσύνης και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
  14. Το π.δ. 70/2015 (Α΄114) «Ανασύσταση των Υπουργείων Πολιτισμού και Αθλητισμού»,

15. Το π.δ. 4/2018 (Α'7) «Οργανισμός Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
16. Το π.δ. 83/2019 (Α'121) «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών»,
17. Το π.δ. 24/2019 «Μελέτη και Εκτέλεση Αρχαιολογικών Έργων» (Α' 39),
18. Το Προεδρικό Διάταγμα 149/2010: Οργανισμός της Περιφέρειας Κρήτης, (ΦΕΚ 242/Α/2010), 27-12-2010, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει,
19. Τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας (Ο.Ε.Υ.) του Δήμου Οροπεδίου Λασιθίου όπως τροποποιήθηκε και ισχύει Κρήτης (ΦΕΚ 1666/Β/2014), 24-06-2014.
20. Την με αριθ. πρωτ. 134453/23.12.2015 ΚΥΑ (ΦΕΚ 2857Β'/2015) «Ρυθμίσεις για τις πληρωμές των δαπανών του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων - ΠΔΕ (Τροποποίηση και αντικατάσταση της Κοινής Υπουργικής Απόφασης 46274/26-09-2014 (ΦΕΚ 2573/τ.Β)»,
21. Την με αρ. πρωτ. 3747/25-9-2018 Απόφαση έγκρισης της Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) στην ΠΕ Λασιθίου στο πλαίσιο του ΕΠ «Κρήτη» 2014-2020, η οποία συγχρηματοδοτείται από το Ε.Τ.Π.Α.
22. Το ΦΕΚ 699/Β/26-5-1976 (ΥΑ ΥΠΠΕ/ΑΡΧ/Α/Φ31/24456/1834π.ε./5-5-1976), με το οποίο κηρύσσεται το Δικταίο Άντρο ως αρχαιολογικός χώρος με μία ζώνη προστασίας τριακοσίων μέτρων από την είσοδό του.
23. Το ΦΕΚ 50/Β/10-2-1982με (ΥΑ ΥΠΠΕ/ΑΡΧ/Α1/Φ24/83609/2737/28-12-1981), με την οποία το οροπέδιο Λασιθίου, του Δικταίου Άντρου συμπεριλαμβανομένου, έχουν κηρυχθεί ως τοπίο ιδιαίτερου φυσικού κάλλους.
24. Το απόσπασμα κτηματολογικού διαγράμματος με Κωδικό Αριθμό Εθνικού Κτηματολογίου (ΚΑΕΚ) 320870121344, σύμφωνα με το οποίο η πλατεία Ευρώπης ανήκει στον Δήμο Οροπεδίου Λασιθίου, με βάση την 59/2017 ομόφωνη απόφαση δημοτικού συμβουλίου Δήμου Οροπεδίου Λασιθίου συμβολαιογράφου Ιωάννας Τσακιράκη (μεταγραφή: 13, τόμος 204 αρ. 22646 του Υποθηκοφυλακείου Τζερμιάδων),
25. Το γεγονός ότι το σπήλαιο Δικταίο Άντρο το τοπίο βρίσκεται στην κοινότητα Ψυχρού αποτελεί οργανωμένο αρχαιολογικό χώρο και ανήκει στην αρμοδιότητα του ΥΠΠΟΑ,
26. Την υπ' αριθμ. 120141 ΕΞ 2021/30.09.2021 Απόφαση του Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης περί Έγκρισης του Εγχειριδίου Διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Ταμείου Ανάκαμψης, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
27. Την υπ' αριθμ. ΥΠΠΟΑ/378219/04.8.2022 (ΑΔΑ:9ΠΕ34653Π4-ΦΑΥ) Απόφαση "Έγκριση της μελέτης χωροθέτησης για την εγκατάσταση ανελκυστήρα πλαγιάς στο Δικταίο Άντρο, Δήμου Οροπεδίου Λασιθίου, Π.Ε. Κρήτης",
28. Την ΥΑ ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΔΙΠΚΑ/ΤΑΧ/155078/81868/10538/ 4983/2-9-2013 (ΑΔΑ: ΒΛ9ΩΓ-ΑΧ9) «Έγκριση α) Αρχιτεκτονικής μελέτης, β) Ηλεκτρομηχανολογικής μελέτης και γ) περιβαλλοντικής μελέτης για την αποκατάσταση των φθορών στο εσωτερικό και εξωτερικό χώρο του σπηλαίου «Δικταίο Άντρον» (σπήλαιο Ψυχρού), Δήμου Οροπεδίου, ΠΕ Λασιθίου, Περιφέρειας Κρήτης»,
29. Την Υ.Α. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΜΤΕ/ΔΑΑΜ/ΤΜΑΜ/312098/32265/932/ 339/4-7-2018 (ΑΔΑ: Ω44Θ4653Π4-ΕΡΞ) «Έγκριση α) μελέτης γεωλογικών συνθηκών και β) γεωτεχνικής – βραχομηχανικής μελέτης για την αποκατάσταση της ευστάθειας του Σπηλαίου Ψυχρού Λασιθίου (Δικταίο Άντρον), Περιφέρειας Κρήτης»
30. Την με αρ. πρωτ.: 175645/15-07-2022 με ΑΔΑ: 9ΚΤΥ4653Π4-ΡΛΠ Απόφαση της ΕΦΑ Λασιθίου για την κατ' αρχήν Έγκριση μελέτης «Βελτίωσης και

Ανάπλασης πλατείας Ευρώπης στον οικισμό Ψυχρού» Δήμου Οροπεδίου Λασιθίου.

31. Η με αρ.πρωτ.: από 16/12/2022 μελέτη με τίτλο: «Αναγνωριστική Γεωλογική – Γεωφυσική και Γεωτεχνική Διερεύνηση, για την εγκατάσταση ανελκυστήρα πλαγιάς στο Δικταίο Άντρο του Δήμου Οροπεδίου Λασιθίου».
32. Την υπ’ αριθμ. ΥΠΠΟΑ/29128/20-01-2023 (ΑΔΑ: ΨΣΛ94653Π4-31Η) Υπουργική Απόφαση περί της έγκρισης εκτέλεσης του έργου από τον Δήμο Οροπεδίου Λασιθίου, σύμφωνα με το άρθρο 10 του Ν. 4858/2021,
33. Το γεγονός ότι απαιτείται σύμφωνη γνώμη για την οριστική ένταξη των έργων στο Ταμείο Ανάκαμψης

Εισηγούμαστε

Την έγκριση σύναψης Προγραμματικής Σύμβασης μεταξύ του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, της Περιφέρειας Κρήτης και του Δήμου Οροπεδίου Λασιθίου για την υλοποίηση του έργου «**SUB 1:ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΔΙΚΤΑΙΟΥ ΑΝΤΡΟΥ**»

με συνολικό προϋπολογισμό ο οποίος ανέρχεται στο ποσό των δεκαπέντε εκατομμυρίων, **διακοσίων εξήντα τεσσάρων χιλιάδων, ογδόντα δύο ευρώ και εβδομήντα δύο λεπτών (15.264.082,72€)** συμπεριλαμβανομένου συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24%, που θα καλυφθεί εξολοκλήρου από τη χρηματοδότηση του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, στο πλαίσιο της Δράσης με τίτλο «ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΩΣ ΣΥΝΤΑΓΟΓΡΑΦΟΥΜΕΝΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ‘ΑΣΗΜΕΝΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ’» και κωδικό 16735 του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Αντικείμενο της Προγραμματικής Σύμβασης

Αντικείμενο της παρούσας Προγραμματικής Σύμβασης είναι η υλοποίηση από τον Δήμο Οροπεδίου Λασιθίου των Υποέργων 1, 2, 3, 4, 5, 8 και 9 του ενταγμένου στο ΤΑΑ Έργου «Sub 1: ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΤΟΥ ΔΙΚΤΑΙΟΥ ΑΝΤΡΟΥ» με κωδικό ΟΠΣ ΤΑ 5201966.

Το Έργο της παρούσας υλοποιείται σύμφωνα με το υποβληθέν ΤΔΕ και περιλαμβάνει **τα ακόλουθα επτά (7) Υποέργα:**

Υποέργο 1: Μελέτη και κατασκευή αναβατορίου από την Πλατεία Ευρώπης προς το Δικταίο Άντρον.

Υποέργο 2: Διαμόρφωση πλατείας Ευρώπης και αποκατάσταση μονοπατιών πρόσβασης προς το Δικταίο Άντρον.

Υποέργο 3: Εργασίες στερέωσης βραχωδών πρηνών Δικταίου Άντρον.

Υποέργο 4: Εργασίες διαμόρφωσης διαδρομής εντός Δικταίου Άντρον.

Υποέργο 5: Ηλεκτρομηχανολογική εγκατάσταση και φωτισμός-ανάδειξη Δικταίου Άντρον.

Υποέργο 8: Τεχνική και Συμβουλευτική Υποστήριξη.

Υποέργο 9: Δαπάνες ΟΚΩ.

Δικαιώματα και Υποχρεώσεις των συμβαλλόμενων

Οι συμβαλλόμενοι φορείς αναλαμβάνουν τις παρακάτω υποχρεώσεις και δικαιώματα:

Α)Το ΥΠΠΟΑ, ως Φορέας Χρηματοδότησης και Εποπτείας του Έργου, αναλαμβάνει:

- Να χρηματοδοτήσει το έργο, δια του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Στο πλαίσιο αυτό θα προβαίνει στις απαιτούμενες ενέργειες για τη διασφάλιση της ομαλής χρηματοδότησης.
- Η Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του ΥΠΠΟΑ ορίζει ως υπόλογο διαχειριστή του έργου το ίδιο το νομικό πρόσωπο (Δήμος Οροπεδίου Λασιθίου) και ως προς τον τρόπο εκκαθάρισης και πληρωμής δαπανών θα ακολουθηθούν οι διατάξεις που ορίζονται στην ΚΥΑ με αρ. 134453/23-12-15 (Β.2857) «Ρυθμίσεις για τις πληρωμές των δαπανών του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων– ΠΔΕ (Τροποποίηση και αντικατάσταση της ΚΥΑ 46274/26-09-2014 (Β.2573)
- Η Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του ΥΠΠΟΑ θα μεταφέρει χρηματοδοτήσεις μέσω της ΤτΕ στον λογαριασμό του φορέα υλοποίησης (Δήμος Οροπεδίου Λασιθίου) σύμφωνα με την πρόοδο των εργασιών του έργου και μετά από αίτημά του, τηρώντας τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.
- Να παρέχει έγκαιρα στους αντισυμβαλλόμενους την αναγκαία πληροφόρηση σχετικά με οργανωτικές ή διοικητικές αλλαγές που επηρεάζουν την υλοποίηση του έργου.
- Την παρακολούθηση με συνεχή εποπτεία της υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου της παρούσας σύμβασης, σύμφωνα με τις αρμοδιότητες που απορρέουν από τις διατάξεις της νομοθεσίας για την προστασία και αποκατάσταση των μνημείων (Ν.4858/2021),
- Την έγκριση των σχετικών μελετών, και κατά τα λοιπά όπως παραπάνω, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4858/2021, δια των αρμόδιων γνωμοδοτικών του οργάνων,
- Να παρέχει την υποστήριξή του κατά την υλοποίηση του αντικείμενου της Προγραμματικής, ώστε να διασφαλίζεται η τήρηση των διατάξεων του Ν. 4858/2021,
- Να συνεργάζεται με τα λοιπά συμβαλλόμενα μέρη σε όλη τη διάρκεια της Σύμβασης, προκειμένου να διασφαλιστεί η απρόσκοπτη υλοποίηση του αντικείμενου της,
- Να ορίσει τους εκπροσώπους του και να συμμετέχει στην Επιτροπή Παρακολούθησης της Σύμβασης σύμφωνα με το άρθρο 7 της παρούσας

Β)Ο Δήμος Οροπεδίου Λασιθίου, ως Κύριος του Έργου και Φορέας Υλοποίησης, αναλαμβάνει:

- Να ενεργεί ως Δικαιούχος για την υλοποίηση του Έργου, όπως αυτό περιγράφεται στο συνημμένο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι**, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας σύμβασης.
- Ως Διαχειριστής του έργου ελέγχει τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών των δαπανών του έργου: Ορίζει και ενημερώνει τη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του ΥΠΠΟΑ, ώστε να γίνει σύνδεσή τους μέσω του πληροφοριακού συστήματος e-pde, εισηγητή εκκαθάρισης δαπανών και υπεύθυνο λογαριασμού για την πραγματοποίηση πληρωμών. Η διαδικασία πληρωμής των υπόψη δαπανών ακολουθεί τα εξής στάδια: εκκαθάριση δαπάνης, εντολή πληρωμής δαπάνης και τέλος πληρωμή του δικαιούχου μέσω του πληροφορικού συστήματος e-pde. Ο υπεύθυνος λογαριασμού τηρεί σε αρχείο τις υπογεγραμμένες εντολές πληρωμής και την ηλεκτρονική επιβεβαίωση (eps) της διεκπεραίωσης της τραπεζικής εντολής, τα οποία είναι άμεσα διαθέσιμα σε περίπτωση που ζητηθούν από το ΥΠΠΟΑ.

- Να απασχολεί και να διαθέτει επιστημονικό προσωπικό με τα απαραίτητα και ανάλογα προσόντα, προκειμένου να διασφαλισθεί η αρτιότητα υλοποίησης του Έργου.
- Να τηρεί ως Δικαιούχος τους όρους χρηματοδότησης της Απόφασης Ένταξης Έργου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Εγχειρίδιο Διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Ταμείου Ανάκαμψης, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
- Να καταρτίζει τα τεύχη των διαγωνισμών ή να μεριμνά, μέσω ιδίων πόρων, για την ανάθεση σε εξωτερικό φορέα της κατάρτισης/επικαιροποίησης τους, εάν απαιτηθεί.
- Να ασκεί όλα τα καθήκοντα της Προϊσταμένης Αρχής και της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, όπως αυτά προβλέπονται στη νομοθεσία περί Δημοσίων Έργων.
- Να διενεργεί τους διαγωνισμούς, την αξιολόγηση των προσφορών και την υπογραφή των σχετικών συμβάσεων, σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία και το κανονιστικό πλαίσιο λειτουργίας του.
- Να ελέγχει ποιοτικά και ποσοτικά τα παραδοτέα και να τα παραλαμβάνει βάσει των σχετικών συμβάσεων.
- Να παρακολουθεί τις χρηματοροές και να πραγματοποιεί τις πληρωμές του Έργου.
- Να μεριμνά για την ενημέρωση του κοινού και την προβολή του Έργου, σε συνεργασία με το ΥΠΠΟΑ.
- Να ορίσει τους εκπροσώπους του και να συμμετέχει στην Επιτροπή Παρακολούθησης της Σύμβασης σύμφωνα με το άρθρο 7 της παρούσας.

Γ) Η Περιφέρεια Κρήτης, στην χωρική αρμοδιότητα της οποίας θα υλοποιηθεί το Έργο της παρούσας, ως εκ τρίτου συμβαλλόμενη, σύμφωνα με τη σχετική πρόβλεψη της παραγράφου 5 του άρθρου 100 του Ν. 3852/2010, αναλαμβάνει:

- Να προβεί στις όποιες αναγκαίες ενέργειες, οι οποίες απορρέουν από τις αρμοδιότητές της, οι οποίες θα υποδεικνύονται από την Επιτροπή Παρακολούθησης του έργου, με σκοπό την διευκόλυνση της πορείας εκτέλεσης του έργου.
- Να συνεργάζεται με τα λοιπά συμβαλλόμενα μέρη για την ενημέρωση του κοινού και την προβολή του Έργου.
- Να ορίσει τον εκπρόσωπό της και να συμμετέχει στην Επιτροπή Παρακολούθησης της Σύμβασης σύμφωνα με το άρθρο 7 της παρούσας.

Τα συμβαλλόμενα μέρη συνεργάζονται για την ενημέρωση του κοινού και την προβολή του Έργου.

5. Την εισήγηση του κ. **Ανδρουλάκη Ιωάννη** Αντιπεριφερειάρχη Περιφερειακής Ενότητας Λασιθίου.
6. **Τις απόψεις του Περιφερειάρχη Κρήτης, του Προέδρου και των μελών του Περιφερειακού Συμβουλίου.**

Ύστερα από διαλογική συζήτηση

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΟΜΟΦΩΝΑ

Α)Εγκρίνει τη σύναψη Προγραμματικής Σύμβασης μεταξύ του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, της Περιφέρειας Κρήτης και του Δήμου Οροπεδίου Λασιθίου για την υλοποίηση του έργου «**SUB 1:ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΔΙΚΤΑΙΟΥ ΑΝΤΡΟΥ**», με συνολικό προϋπολογισμό ο οποίος ανέρχεται στο ποσό των δεκαπέντε εκατομμυρίων,

διακοσίων εξήντα τεσσάρων χιλιάδων, ογδόντα δύο ευρώ και εβδομήντα δύο λεπτών (15.264.082,72€) συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24%, που θα καλυφθεί εξολοκλήρου από τη χρηματοδότηση του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, στο πλαίσιο της Δράσης με τίτλο «ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΩΣ ΣΥΝΤΑΓΟΓΡΑΦΟΥΜΕΝΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΎΑΣΗΜΕΝΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ» και κωδικό 16735 του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, ως παρακάτω:

Στην Αθήνα, σήμερα την ..... ημέρα .....του μηνός ..... του έτους 2023, μεταξύ των παρακάτω συμβαλλομένων:

1. Του **Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού**, που εδρεύει στην Αθήνα, όπως εκπροσωπείται νόμιμα από την Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού κα. Λίνα Μενδώνη, το οποίο θα αποκαλείται στο εξής χάριν συντομίας ως **«Φορέας Χρηματοδότησης, Εποπτείας και Εταίρος διά των Εφορειών Παλαιοανθρωπολογίας-Σπηλαιολογίας και Αρχαιοτήτων Λασιθίου**
2. Της **Περιφέρειας Κρήτης**, που εδρεύει στο Ηράκλειο, όπως εκπροσωπείται νόμιμα από τον Περιφερειάρχη κο Σταύρο Αρναουτάκη, στην χωρική αρμοδιότητα της οποίας θα υλοποιηθεί το Έργο της παρούσας, η οποία θα αποκαλείται εφεξής στην παρούσα χάριν συντομίας ως **«η Περιφέρεια»**, και
3. Του **Δήμου Οροπεδίου Λασιθίου**, που εδρεύει στο Τζερμιάδων, όπως εκπροσωπείται νόμιμα από τον Δήμαρχο κο Ιωάννη Γ. Στεφανάκη, και ο οποίος θα αποκαλείται εφεξής στην παρούσα χάριν συντομίας ως **«Κύριος του Έργου και Φορέας Υλοποίησης»**,

Έχοντας υπόψη την κείμενη Εθνική και Κοινοτική Νομοθεσία και ειδικότερα τις παρακάτω διατάξεις όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά:

1. Το άρθρο 100 του ν. 3852/2010 (Α' 87) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης- Πρόγραμμα Καλλικράτης», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
2. Τον ν. 4555/2018 (Α' 133) «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Εμβάθυνση της Δημοκρατίας - Ενίσχυση της Συμμετοχής – Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. (Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»)
3. Το άρθρο 21 του ν. 4690/2020 (Α' 104) «Ρυθμίσεις για τη σύναψη και εκτέλεση προγραμματικών συμβάσεων που συνάπτουν ΟΤΑ α' και β' βαθμού», όπως αυτό ισχύει,
4. Τις διατάξεις του ν. 4622/2019 (Α' 133) «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης»,
5. Τις διατάξεις του ν. 4858/2021 (Α' 220) «Κύρωση Κώδικα νομοθεσίας για την προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς»,
6. Το άρ. 1 παρ. 6 περ. στ' του ν. 1256/1982, (Α'65), «Για την πολυθεσία, την πολυαπασχόληση και την καθιέρωση ανωτάτου ορίου απολαβών στο δημόσιο τομέα καθώς για το Ελεγκτικό Συνέδριο, το Νομικό Συμβούλιο του κράτους και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει,

7. Τα άρθρα 75-80 του ν. 4727/2020 “Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) - Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις” (Α’ 184),
8. Τον ν. 4412/2016 (Α’ 147) «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)», όπως ισχύει, και ιδίως του άρθρου 12, παρ. 4,
9. Το άρθρο 81 του ν. 1958/1991 «Τρόπος εκτέλεσης αρχαιολογικών έργων» (Α’ 122), όπως ισχύει σήμερα,
10. Τον ν. 4270/2014 (Α’ 143) «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
11. Τον ν. 4281/2014 (Α’ 160) «Μέτρα στήριξης και ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, οργανωτικά θέματα Υπουργείου Οικονομικών και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
12. Τον ν. 4129/2013 (Α’ 52) «Κύρωση του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
13. Τον ν. 4700/2020 (Α’ 127) «Ενιαίο κείμενο Δικονομίας για το Ελεγκτικό Συνέδριο, ολοκληρωμένο νομοθετικό πλαίσιο για τον προσυμβατικό έλεγχο, τροποποιήσεις στον Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο, διατάξεις για την αποτελεσματική απονομή της δικαιοσύνης και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
14. Το π.δ. 70/2015 (Α’ 114) «Ανασύσταση των Υπουργείων Πολιτισμού και Αθλητισμού»,
15. Το π.δ. 4/2018 (Α’ 7) «Οργανισμός Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
16. Το π.δ. 83/2019 (Α’ 121) «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών»,
17. Το π.δ. 24/2019 «Μελέτη και Εκτέλεση Αρχαιολογικών Έργων» (Α’ 39),
18. Το Προεδρικό Διάταγμα 149/2010: Οργανισμός της Περιφέρειας Κρήτης, (ΦΕΚ 242/Α/2010), 27-12-2010, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει,
19. Τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας (Ο.Ε.Υ.) του Δήμου Οροπεδίου Λασιθίου όπως τροποποιήθηκε και ισχύει Κρήτης (ΦΕΚ 1666/Β/2014), 24-06-2014.
20. Την με αριθ. πρωτ. 134453/23.12.2015 ΚΥΑ (ΦΕΚ 2857Β’/2015) «Ρυθμίσεις για τις πληρωμές των δαπανών του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων - ΠΔΕ (Τροποποίηση και αντικατάσταση της Κοινής Υπουργικής Απόφασης 46274/26-09-2014 (ΦΕΚ 2573/τ.Β)»,
21. Την με αρ. πρωτ. 3747/25-9-2018 Απόφαση έγκρισης της Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) στην ΠΕ Λασιθίου στο πλαίσιο του ΕΠ «Κρήτη» 2014-2020, η οποία συγχρηματοδοτείται από το Ε.Τ.Π.Α.
22. Το ΦΕΚ 699/Β/26-5-1976 (ΥΑ ΥΠΠΕ/ΑΡΧ/Α/Φ31/24456/1834π.ε./5-5-1976), με το οποίο κηρύσσεται το Δικταίο Άντρο ως αρχαιολογικός χώρος με μία ζώνη προστασίας τριακοσίων μέτρων από την είσοδό του.
23. Το ΦΕΚ 50/Β/10-2-1982με (ΥΑ ΥΠΠΕ/ΑΡΧ/Α1/Φ24/83609/2737/28-12-1981), με την οποία το οροπέδιο Λασιθίου, του Δικταίου Άντρου

- συμπεριλαμβανομένου, έχουν κηρυχθεί ως τοπίο ιδιαίτερου φυσικού κάλλους.
24. Το απόσπασμα κτηματολογικού διαγράμματος με Κωδικό Αριθμό Εθνικού Κτηματολογίου (ΚΑΕΚ) 320870121344, σύμφωνα με το οποίο η πλατεία Ευρώπης ανήκει στον Δήμο Οροπεδίου Λασιθίου, με βάση την 59/2017 ομόφωνη απόφαση δημοτικού συμβουλίου Δήμου Οροπεδίου Λασιθίου συμβολαιογράφου Ιωάννας Τσακιράκη (μεταγραφή: 13, τόμος 204 αρ. 22646 του Υποθηκοφυλακείου Τζερμιάδων),
  25. Το γεγονός ότι το σπήλαιο Δικταίο Άντρο το τοπίο βρίσκεται στην κοινότητα Ψυχρού αποτελεί οργανωμένο αρχαιολογικό χώρο και ανήκει στην αρμοδιότητα του ΥΠΠΟΑ,
  26. Την υπ' αριθμ. 120141 ΕΞ 2021/30.09.2021 Απόφαση του Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης περί Έγκρισης του Εγχειριδίου Διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Ταμείου Ανάκαμψης, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
  27. Την υπ' αριθμ. ΥΠΠΟΑ/378219/04.8.2022 (ΑΔΑ:9ΠΕ34653Π4-ΦΑΥ) Απόφαση “Έγκριση της μελέτης χωροθέτησης για την εγκατάσταση ανελκυστήρα πλαγιάς στο Δικταίον Άντρο, Δήμου Οροπεδίου Λασιθίου, Π.Ε. Κρήτης”,
  28. Την ΥΑ ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΔΙΠΚΑ/ΤΑΧ/155078/81868/10538/ 4983/2-9-2013 (ΑΔΑ: ΒΛ9ΩΓ-ΑΧ9) «Έγκριση α) Αρχιτεκτονικής μελέτης, β) Ηλεκτρομηχανολογικής μελέτης και γ) περιβαλλοντικής μελέτης για την αποκατάσταση των φθορών στο εσωτερικό και εξωτερικό χώρο του σπηλαίου «Δικταίον Άντρον» (σπήλαιο Ψυχρού), Δήμου Οροπεδίου, ΠΕ Λασιθίου, Περιφέρειας Κρήτης»,
  29. Την Υ.Α. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΜΤΕ/ΔΑΑΜ/ΤΜΑΜ/312098/32265/932/ 339/4-7-2018 (ΑΔΑ: Ω44Θ4653Π4-ΕΡΞ) «Έγκριση α) μελέτης γεωλογικών συνθηκών και β) γεωτεχνικής – βραχομηχανικής μελέτης για την αποκατάσταση της ευστάθειας του Σπηλαίου Ψυχρού Λασιθίου (Δικταίον Άντρον), Περιφέρειας Κρήτης»
  30. Την με αρ. πρωτ.: 175645/15-07-2022 με ΑΔΑ: 9ΚΤΥ4653Π4-ΡΛΠ Απόφαση της ΕΦΑ Λασιθίου για την κατ' αρχήν Έγκριση μελέτης «Βελτίωσης και Ανάπλασης πλατείας Ευρώπης στον οικισμό Ψυχρού» Δήμου Οροπεδίου Λασιθίου.
  31. Η με αρ.πρωτ.: από 16/12/2022 μελέτη με τίτλο: «Αναγνωριστική Γεωλογική – Γεωφυσική και Γεωτεχνική Διερεύνηση, για την εγκατάσταση ανελκυστήρα πλαγιάς στο Δικταίο Άντρο του Δήμου Οροπεδίου Λασιθίου».
  32. Την υπ' αριθμ. ΥΠΠΟΑ/29128/20-01-2023 (ΑΔΑ: ΨΣΛ94653Π4-31Η) Υπουργική Απόφαση περί της έγκρισης εκτέλεσης του έργου από τον Δήμο Οροπεδίου Λασιθίου, σύμφωνα με το άρθρο 10 του Ν. 4858/2021,
  33. Την υπ' αρ. .... απόφαση ένταξης του έργου “ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΤΟΥ ΔΙΚΤΑΙΟΥ ΑΝΤΡΟΥ” (κωδ. ΟΠΣ ΤΑ.....) στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας,
  34. Την με αρ. .... 202... (ΑΔΑ:.....) απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου της Περιφέρειας Κρήτης σύμφωνα με την οποία εγκρίνεται η σύναψη της παρούσας Προγραμματικής Σύμβασης,

35. Την με αρ. .... 202... (ΑΔΑ:.....) απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου Οροπεδίου Λασιθίου σύμφωνα με την οποία εγκρίνεται η σύναψη της παρούσας Προγραμματικής Σύμβασης,
36. Την από .....202... σύμφωνη γνώμη του ΥΠΠΟΑ για τη σύναψη της παρούσας Προγραμματικής Σύμβασης,
37. Την με αρ. .... πράξη του ..... Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου,

συμφωνούνται και γίνονται αμοιβαίως αποδεκτά τα ακόλουθα:

Εισαγωγή - Προοίμιο

Το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού και ο Δήμος Οροπεδίου Λασιθίου, στο πλαίσιο της Δράσης με τίτλο «ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΩΣ ΣΥΝΤΑΓΟΓΡΑΦΟΥΜΕΝΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ 'ΑΣΗΜΕΝΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ'» και κωδικό 16735 του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, προγραμματίζουν την υλοποίηση του έργου «**ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΤΟΥ ΔΙΚΤΑΙΟΥ ΑΝΤΡΟΥ**», το οποίο θα αναφέρεται στο εξής χάριν συντομίας «**το Έργο**».

Δεδομένου ότι:

- Το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού είναι Υπουργείο Ευθύνης για την υλοποίηση της Δράσης με τίτλο «ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΩΣ ΣΥΝΤΑΓΟΓΡΑΦΟΥΜΕΝΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ 'ΑΣΗΜΕΝΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ'» και κωδικό 16735 του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και λειτουργεί ως Φορέας Χρηματοδότησης και Εποπτείας του Έργου και ως Φορέας Υλοποίησης υποέργων,
- Το Δικταίο Άντρο στο Ψυχρό Δήμου Οροπεδίου Λασιθίου έχει κηρυχθεί αρχαιολογικός χώρος με το ΦΕΚ 699/Β/26-5-1976 (ΥΑ ΥΠΠΕ/ΑΡΧ/Α/Φ31/24456/1834 π.ε./5-5-1976), καθώς και τοπίο ιδιαίτερου φυσικού κάλλους με το ΦΕΚ 50/Β/10-2-1982 (ΥΑ ΥΠΠΕ/Α1/Φ24/83609/2737/28-12-1981),
- Ο Δήμος Οροπεδίου Λασιθίου διαθέτει τις αναγκαίες προϋποθέσεις (τεχνικές και οικονομικές υπηρεσίες, αποφαινόμενα όργανα, αναγκαία στελέχωση κλπ.) για την υλοποίηση του Έργου. Η δε υλοποίηση του έργου της παρούσας από τον Δήμο Οροπεδίου Λασιθίου εγκρίθηκε με την ΥΑ ΥΠΠΟΑ/29128/20-01-2023 (ΑΔΑ: ΨΣΛ94653Π4-31Η)
- Οι αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες, τόσο πριν όσο και κατά τη διάρκεια των εργασιών των τεχνικών έργων και η αντίστοιχη αρχαιολογική παρακολούθηση θα πραγματοποιηθούν, από την αρμόδια Εφορεία Παλαιοανθρωπολογίας- Σπηλαιολογίας και για το του 2ο υποέργο χρονικής διάρκειας 12 μηνών με τίτλο "Διαμόρφωση πλατείας Ευρώπης και αποκατάσταση μονοπατιών πρόσβασης προς το Δικταίον Άντρον" από την αρμόδια Εφορεία Αρχαιοτήτων Λασιθίου, στο πλαίσιο διακριτών υποέργων του ενταγμένου στο ΤΑΑ έργου, που θα εκτελεστούν απολογιστικά και με αυτεπιστασία,

- Η περιοχή στην οποία θα υλοποιηθεί το έργο της παρούσης αποτελεί ιδιοκτησία του Ελληνικού Δημοσίου και του Δήμου Οροπεδίου Λασιθίου και είναι αρχαιολογικός χώρος που προστατεύεται από το ΥΠΠΟΑ, βάσει του ν. 4858/2021,
- Το έργο υλοποιείται εντός των διοικητικών ορίων της Περιφέρειας Κρήτης,

τα συμβαλλόμενα μέρη προβαίνουν, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 100 του Ν. 3852/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, στη σύναψη της παρούσας Προγραμματικής Σύμβασης Πολιτισμικής Ανάπτυξης, με την οποία προσδιορίζουν το γενικό πλαίσιο και τους ειδικούς όρους για την εκτέλεση του αντικειμένου της.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ:

Η παρούσα σύμβαση είναι προγραμματική και στηρίζεται στις διατάξεις του άρθρου 100 του Ν.3852/2010 (ΦΕΚ 87 Α'/2010) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Στη σύμβαση αυτή περιέχονται:

1. Τα περιεχόμενα και το Προοίμιο της Σύμβασης
2. Ο σκοπός του Έργου (άρθρο 1)
3. Το αντικείμενο της Σύμβασης (άρθρο 2)
4. Το ιδιοκτησιακό καθεστώς - Χρήση χώρου (άρθρο 3)
5. Υποχρεώσεις και Δικαιώματα των συμβαλλομένων (άρθρο 4)
6. Προϋπολογισμός. Τα ποσά και πόροι χρηματοδότησης (άρθρο 5)
7. Διάρκεια της σύμβασης (άρθρο 6)
8. Όργανο παρακολούθησης της σύμβασης και αρμοδιότητές του (άρθρο 7)
9. Αντισυμβατική συμπεριφορά – συνέπειες (άρθρο 8)
10. Επίλυση διαφορών (άρθρο 9)
11. Ειδικοί όροι (άρθρο 10)
12. Τροποποιήσεις της σύμβασης (άρθρο 11)
13. Τελικές Διατάξεις (άρθρο 12)

ΑΡΘΡΟ 1

Σκοπός του Έργου

Το Δικταίον Άντρον, στις πλαγιές του όρους Δίκη, πάνω από το οροπέδιο Λασιθίου, αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους αρχαιολογικούς χώρους της Κρήτης με μεγάλη επισκεψιμότητα. Από τον χρόνο, τις καιρικές συνθήκες και την πολύχρονη τουριστική εκμετάλλευση, το σπήλαιο έχει υποστεί εκτεταμένες φθορές που χρήζουν αποκατάστασης. Είναι επιβεβλημένο να γίνουν οι απαραίτητες επεμβάσεις προκειμένου το μνημείο να αποκτήσει εικόνα αντάξια της αρχαιολογικής του σπουδαιότητας και να καταστεί απολύτως ασφαλές για τους επισκέπτες.

Συγχρόνως, κρίνεται αναγκαίο να γίνουν οι απαραίτητες εγκαταστάσεις προκειμένου να διευκολύνονται τα εμποδιζόμενα άτομα για την επίσκεψη του σπηλαίου, για τα οποία έως σήμερα η πρόσβαση είναι σχεδόν αδύνατη.

Στο πλαίσιο της παρούσας Προγραμματικής Σύμβασης οι συμβαλλόμενοι φορείς, αναγνωρίζοντας:

- Την υψηλή σημασία που έχει το Οροπέδιο Λασιθίου, ως περιοχή με μεγάλη επισκεψιμότητα, και σημαντικά μνημεία με σημαντικότερο όλων το Δικταίο Άντρο στο Ψυχρό του Δήμου Οροπεδίου Λασιθίου το οποίο και εμφανίζει ως αρχαιολογικός χώρος την μεγαλύτερη επισκεψιμότητα από όλα τα σπήλαια της Ελλάδας,
- Την αναγκαιότητα να εξασφαλιστεί η πρόσβαση ΑΜΕΑ και λοιπών εμποδιζόμενων ατόμων στο σπήλαιο του Δικταίου Άντρου,
- Το γεγονός ότι το ανάγλυφο του εδάφους από τον οικισμό Ψυχρό προς το Δικταίο Άντρο έχει έντονες κλίσεις, εμφανείς βραχώδεις σχηματισμούς, υφιστάμενες κτιστές διαμορφώσεις αναλημματικών τοίχων και κατάλοιπα παλαιότερων οικοδομικών φάσεων, ενώ τα υφιστάμενα μονοπάτια, διάδρομοι, καλντερίμια και κλίμακες είναι ιδιαίτερα δύσβατα για ΑμεΑ και λοιπά εμποδιζόμενα άτομα,
- Το γεγονός ότι η βελτίωση της προσβασιμότητας και των υποδομών θα βελτιώσει την εικόνα του μνημείου, ενώ αναμένεται να αυξήσει την επισκεψιμότητά του, καθώς επίσης να δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας (ενίσχυση της απασχόλησης) και να τονώσει την οικονομία της ευρύτερης περιοχής της Π.Ε. Λασιθίου.

συνεργάζονται, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, για την απρόσκοπτη υλοποίηση του έργου της παρούσας Σύμβασης.

Ειδικότερα, η παρούσα Προγραμματική αποτελεί το πλαίσιο καθορισμού των όρων χρηματοδότησης και εν γένει συνεργασίας των φορέων που συμμετέχουν σε αυτήν για την απρόσκοπτη υλοποίηση του ενταγμένου στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας έργου.

ΑΡΘΡΟ 2

Αντικείμενο της Προγραμματικής Σύμβασης

Αντικείμενο της παρούσας Προγραμματικής Σύμβασης είναι η υλοποίηση από τον Δήμο Οροπεδίου Λασιθίου των Υποέργων 1, 2, 3, 4, 5, 8 και 9 του ενταγμένου στο ΤΑΑ Έργου «Sub 1:ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΤΟΥ ΔΙΚΤΑΙΟΥ ΑΝΤΡΟΥ» με κωδικό ΟΠΣ ΤΑ 5201966.

Το Έργο της παρούσας υλοποιείται σύμφωνα με το υποβληθέν ΤΔΕ και περιλαμβάνει **τα ακόλουθα επτά (7) Υποέργα:**

Υποέργο 1: Μελέτη και κατασκευή αναβατορίου από την Πλατεία Ευρώπης προς το Δικταίο Άντρον.

Υποέργο 2: Διαμόρφωση πλατείας Ευρώπης και αποκατάσταση μονοπατιών πρόσβασης προς το Δικταίο Άντρον.

Υποέργο 3: Εργασίες στερέωσης βραχωδών πρανών Δικταίου Άντρου.

Υποέργο 4: Εργασίες διαμόρφωσης διαδρομής εντός Δικταίου Άντρου.

Υποέργο 5: Ηλεκτρομηχανολογική εγκατάσταση και φωτισμός-ανάδειξη Δικταίου Άντρου.

Υποέργο 8: Τεχνική και Συμβουλευτική Υποστήριξη.

Υποέργο 9: Δαπάνες ΟΚΩ.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο υλοποίησης του Έργου και για τους σκοπούς της παρούσας σύμβασης, ο Φορέας Υλοποίησης αναλαμβάνει την υλοποίηση του έργου με τη χρηματοδότηση του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας διά του ΥΠΠΟΑ, που αποτελεί το Υπουργείο Ευθύνης στο πλαίσιο της Δράσης με τίτλο «ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΩΣ ΣΥΝΤΑΓΟΓΡΑΦΟΥΜΕΝΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΄ΑΣΗΜΕΝΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ΄» και κωδικό 16735.

Φορέας Υλοποίησης του έργου της παρούσας Προγραμματικής -ήτοι των ανωτέρω 7 Υποέργων του ενταγμένου στο ΤΑΑ έργου «SUB 1 : ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΤΟΥ ΔΙΚΤΑΙΟΥ ΑΝΤΡΟΥ» με κωδικό ΟΠΣ ΤΑ 5201966 -ορίζεται ο Δήμος Οροπεδίου Λασιθίου, δυνάμει της ΥΑ ΥΠΠΟΑ/29128/20-01-2023 (ΑΔΑ: ΨΣΛ94653Π4-31Η).

Ειδικότερα, το Έργο υλοποιείται σύμφωνα με το υποβληθέν ΤΔΕ και τις εγκεκριμένες από το ΥΠΠΟΑ μελέτες και περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- Την εγκατάσταση αναβατορίου για τη μεταφορά εμποδιζόμενων ατόμων, των οποίων η πρόσβαση έως τώρα είναι αδύνατη, δεδομένου ότι από το χώρο στάθμευσης έως το μνημείο απαιτείται μακρά και πολύ δύσκολη ανάβαση. Το αναβατόριο θα εξυπηρετεί επίσης και άλλους επισκέπτες, πέραν των εμποδιζόμενων ατόμων.

- Την ανάπλαση της Πλατείας Ευρώπης, βάσει της εγκεκριμένης από το ΥΠΠΟΑ μελέτης και των τευχών δημοπράτησης, που αποτελεί το χώρο υποδοχής-στάθμευσης των αυτοκινήτων και την αφετηρία για την ανάβαση προς το σπήλαιο.

- Την συντήρηση και αποκατάσταση των υφιστάμενων λιθόστρωτων μονοπατιών, που συνδέουν την πλατεία Ευρώπης με το Δικταίον Άντρον, τα οποία έχουν υποστεί σημαντικές φθορές, λόγω της έκθεσής τους στις δυσμενείς καιρικές συνθήκες και την πολυετή έντονη χρήση τους.

- Την υλοποίηση έργου βραχοστερεώσεων στα εξωτερικά πρηνή και στο εσωτερικό του σπηλαίου του Δικταίου Άντρου, βάσει της εγκεκριμένης από το ΥΠΠΟΑ βραχομηχανικής μελέτης.

- Εργασίες επισκευής της διαδρομής περιήγησης και δημιουργία πλατωμάτων θέασης, διαμόρφωση πρόσβασης ΑμεΑ.

- Αντικατάσταση της Η/Μ εγκατάστασης και του συστήματος φωτισμού.

Οι ανωτέρω εργασίες θα υλοποιηθούν υπό την επίβλεψη και την εποπτεία των αρμόδιων Υπηρεσιών του ΥΠΠΟΑ, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4858/2021.

Οι προαναφερόμενες εργασίες θα δημοπρατηθούν από τον Φορέα Υλοποίησης, σύμφωνα με τον ν. 4412/16, όπως ισχύει.

ΑΡΘΡΟ 3 **Ιδιοκτησιακό καθεστώς - Χρήση χώρου**

Ο χώρος στον οποίο θα εκτελεσθεί το έργο της παρούσας Προγραμματικής Σύμβασης, το Δικταίο Άντρο, ο περιβάλλον χώρος και η πλατεία Ευρώπης, βρίσκονται στην κοινότητα Ψυχρού Δήμου Οροπεδίου Λασιθίου.

Το Δικταίο Άντρο στο Ψυχρό Δήμου Οροπεδίου Λασιθίου έχει κηρυχθεί αρχαιολογικός χώρος με το ΦΕΚ 699/Β/26-5-1976 (ΥΑ ΥΠΠΕ/ΑΡΧ/Α/Φ31/24456/1834 π.ε./5-5-1976), καθώς και τοπίο ιδιαίτερου φυσικού κάλλους με το ΦΕΚ 50/Β/10-2-1982 (ΥΑ ΥΠΠΕ/Α1/Φ24/83609/2737/28-12-1981) και προστατεύεται από το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού, δυνάμει των διατάξεων του ν. 4858/2021.

Η περιοχή στην οποία θα υλοποιηθεί το έργο της παρούσης αποτελεί ιδιοκτησία του Ελληνικού Δημοσίου: Η πλατεία Ευρώπης ανήκει στον Δήμο Οροπεδίου Λασιθίου και ο οργανωμένος επισκέψιμος αρχαιολογικός χώρος στο ΥΠΠΟΑ.

ΑΡΘΡΟ 4 **Υποχρεώσεις και Δικαιώματα Συμβαλλόμενων**

Οι συμβαλλόμενοι φορείς αναλαμβάνουν τις παρακάτω υποχρεώσεις και δικαιώματα:

4.1. Το ΥΠΠΟΑ, ως Φορέας Χρηματοδότησης και Εποπτείας του Έργου, αναλαμβάνει:

- Να χρηματοδοτήσει το έργο, δια του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Στο πλαίσιο αυτό θα προβαίνει στις απαιτούμενες ενέργειες για τη διασφάλιση της ομαλής χρηματοδότησης.
- Η Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του ΥΠΠΟΑ ορίζει ως υπόλογο διαχειριστή του έργου το ίδιο το νομικό πρόσωπο (Δήμος Οροπεδίου Λασιθίου) και ως προς τον τρόπο εκκαθάρισης και πληρωμής δαπανών θα ακολουθηθούν οι διατάξεις που ορίζονται στην ΚΥΑ με αρ. 134453/23-12-15 (Β.2857) «Ρυθμίσεις για τις πληρωμές των δαπανών του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων– ΠΔΕ (Τροποποίηση και αντικατάσταση της ΚΥΑ 46274/26-09-2014 (Β.2573)
- Η Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του ΥΠΠΟΑ θα μεταφέρει χρηματοδοτήσεις μέσω της ΤτΕ στον λογαριασμό του φορέα υλοποίησης (Δήμος Οροπεδίου Λασιθίου) σύμφωνα με την πρόοδο των εργασιών του έργου και μετά από αίτημά του, τηρώντας τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

- Να παρέχει έγκαιρα στους αντισυμβαλλόμενους την αναγκαία πληροφόρηση σχετικά με οργανωτικές ή διοικητικές αλλαγές που επηρεάζουν την υλοποίηση του έργου.
- Την παρακολούθηση με συνεχή εποπτεία της υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου της παρούσας σύμβασης, σύμφωνα με τις αρμοδιότητες που απορρέουν από τις διατάξεις της νομοθεσίας για την προστασία και αποκατάσταση των μνημείων (Ν.4858/2021),
- Την έγκριση των σχετικών μελετών, και κατά τα λοιπά όπως παραπάνω, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4858/2021, δια των αρμόδιων γνωμοδοτικών του οργάνων,
- Να παρέχει την υποστήριξη του κατά την υλοποίηση του αντικειμένου της Προγραμματικής, ώστε να διασφαλίζεται η τήρηση των διατάξεων του Ν. 4858/2021,
- Να συνεργάζεται με τα λοιπά συμβαλλόμενα μέρη σε όλη τη διάρκεια της Σύμβασης, προκειμένου να διασφαλιστεί η απρόσκοπτη υλοποίηση του αντικειμένου της,
- Να ορίσει τους εκπροσώπους του και να συμμετέχει στην Επιτροπή Παρακολούθησης της Σύμβασης σύμφωνα με το άρθρο 7 της παρούσας

4.2. Ο Δήμος Οροπεδίου Λασιθίου, ως Κύριος του Έργου και Φορέας Υλοποίησης, αναλαμβάνει:

- Να ενεργεί ως Δικαιούχος για την υλοποίηση του Έργου, όπως αυτό περιγράφεται στο συνημμένο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι**, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας σύμβασης.
- Ως Διαχειριστής του έργου ελέγχει τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών των δαπανών του έργου: Ορίζει και ενημερώνει τη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του ΥΠΠΟΑ, ώστε να γίνει σύνδεσή τους μέσω του πληροφοριακού συστήματος e-rde, εισηγητή εκκαθάρισης δαπανών και υπεύθυνο λογαριασμού για την πραγματοποίηση πληρωμών. Η διαδικασία πληρωμής των υπόψη δαπανών ακολουθεί τα εξής στάδια: εκκαθάριση δαπάνης, εντολή πληρωμής δαπάνης και τέλος πληρωμή του δικαιούχου μέσω του πληροφορικού συστήματος e-rde. Ο υπεύθυνος λογαριασμού τηρεί σε αρχείο τις υπογεγραμμένες εντολές πληρωμής και την ηλεκτρονική επιβεβαίωση (eps) της διεκπεραίωσης της τραπεζικής εντολής, τα οποία είναι άμεσα διαθέσιμα σε περίπτωση που ζητηθούν από το ΥΠΠΟΑ.
- Να απασχολεί και να διαθέτει επιστημονικό προσωπικό με τα απαραίτητα και ανάλογα προσόντα, προκειμένου να διασφαλισθεί η αρτιότητα υλοποίησης του Έργου.
- Να τηρεί ως Δικαιούχος τους όρους χρηματοδότησης της Απόφασης Ένταξης Έργου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Εγχειρίδιο Διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Ταμείου Ανάκαμψης, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
- Να καταρτίζει τα τεύχη των διαγωνισμών ή να μεριμνά, μέσω ιδίων πόρων, για την ανάθεση σε εξωτερικό φορέα της κατάρτισης/επικαιροποίησης τους, εάν απαιτηθεί.
- Να ασκεί όλα τα καθήκοντα της Προϊσταμένης Αρχής και της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, όπως αυτά προβλέπονται στη νομοθεσία περί Δημοσίων Έργων.

- Να διενεργεί τους διαγωνισμούς, την αξιολόγηση των προσφορών και την υπογραφή των σχετικών συμβάσεων, σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία και το κανονιστικό πλαίσιο λειτουργίας του.
- Να ελέγχει ποιοτικά και ποσοτικά τα παραδοτέα και να τα παραλαμβάνει βάσει των σχετικών συμβάσεων.
- Να παρακολουθεί τις χρηματοροές και να πραγματοποιεί τις πληρωμές του Έργου.
- Να μεριμνά για την ενημέρωση του κοινού και την προβολή του Έργου, σε συνεργασία με το ΥΠΠΟΑ.
- Να ορίσει τους εκπροσώπους του και να συμμετέχει στην Επιτροπή Παρακολούθησης της Σύμβασης σύμφωνα με το άρθρο 7 της παρούσας.

4.3. Η Περιφέρεια Κρήτης, στην χωρική αρμοδιότητα της οποίας θα υλοποιηθεί το Έργο της παρούσας, ως εκ τρίτου συμβαλλόμενη, σύμφωνα με τη σχετική πρόβλεψη της παραγράφου 5 του άρθρου 100 του Ν. 3852/2010, αναλαμβάνει:

- Να προβεί στις όποιες αναγκαίες ενέργειες, οι οποίες απορρέουν από τις αρμοδιότητές της, οι οποίες θα υποδεικνύονται από την Επιτροπή Παρακολούθησης του έργου, με σκοπό την διευκόλυνση της πορείας εκτέλεσης του έργου.
- Να συνεργάζεται με τα λοιπά συμβαλλόμενα μέρη για την ενημέρωση του κοινού και την προβολή του Έργου.
- Να ορίσει τον εκπρόσωπό της και να συμμετέχει στην Επιτροπή Παρακολούθησης της Σύμβασης σύμφωνα με το άρθρο 7 της παρούσας.

Τα συμβαλλόμενα μέρη συνεργάζονται για την ενημέρωση του κοινού και την προβολή του Έργου.

ΑΡΘΡΟ 5

Ποσά και Πόροι - Χρηματοδότηση

Ο συνολικός προϋπολογισμός για την εκτέλεση του Έργου της προγραμματικής σύμβασης με τίτλο: **«SUB 1:ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΤΟΥ ΔΙΚΤΑΙΟΥ ΑΝΤΡΟΥ»**, ο οποίος ανέρχεται στο ποσό των **δεκαπέντε εκατομμυρίων, διακοσίων εξήντα τεσσάρων χιλιάδων, ογδόντα δύο ευρώ και εβδομήντα δύο λεπτών (15.264.082,72€)** συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24%, θα καλυφθεί εξολοκλήρου από τη χρηματοδότηση του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, στο πλαίσιο της Δράσης με τίτλο **«ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΩΣ ΣΥΝΤΑΓΟΓΡΑΦΟΥΜΕΝΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΑΣΗΜΕΝΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ»** και κωδικό 16735 του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Οι δαπάνες θα καλυφθούν από την ΣΑΤΑ 014 .....

Το συνολικό αυτό ποσό περιλαμβάνει:

- τον προϋπολογισμό του 1^{ου} Υποέργου «Μελέτη και κατασκευή αναβατορίου από την Πλατεία Ευρώπης προς το Δικταίον Άντρον»,

που θα εκτελεσθεί με Μελέτη–Κατασκευή από τον Δήμο Οροπεδίου Λασιθίου, και ο οποίος ανέρχεται σε δέκα εκατομμύρια εννιακόσιες δώδεκα χιλιάδες **ευρώ (10.912.000,00 €)** συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24%,

- τον προϋπολογισμό του 2^{ου} Υποέργου «Διαμόρφωση πλατείας Ευρώπης και αποκατάσταση μονοπατιών πρόσβασης προς το Δικταίον Άντρον», που θα εκτελεσθεί με εργολαβία από τον Δήμο Οροπεδίου Λασιθίου, και ο οποίος ανέρχεται σε ένα εκατομμύριο διακόσιες χιλιάδες **ευρώ (1.200.000,00 €)** συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24%.
- τον προϋπολογισμό του 3^{ου} Υποέργου «Εργασίες στερέωσης βραχωδών πρανών Δικταίου Άντρον», που θα εκτελεσθεί με εργολαβία από τον Δήμο Οροπεδίου Λασιθίου, ο οποίος ανέρχεται σε **ένα εκατομμύριο τριακόσιες εβδομήντα χιλιάδες διακόσια ευρώ (1.370.200,00 €)** συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24%,
- τον προϋπολογισμό του 4^{ου} Υποέργου «Εργασίες διαμόρφωσης διαδρομής εντός Δικταίου Άντρον», που θα εκτελεσθεί θα εκτελεσθεί με εργολαβία από τον Δήμο Οροπεδίου Λασιθίου, ο οποίος ανέρχεται σε ένα εκατομμύριο ευρώ **(1.000.000,00 €)** συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24%.
- τον προϋπολογισμό του 5^{ου} Υποέργου «Ηλεκτρομηχανολογική εγκατάσταση και φωτισμός-ανάδειξη Δικταίου Άντρον», που θα εκτελεσθεί με προμήθεια από τον Δήμο Οροπεδίου Λασιθίου, ο οποίος ανέρχεται σε **πεντακοσίες χιλιάδες ευρώ (500.000,00 €)** συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24%,
- τον προϋπολογισμό του 8^{ου} Υποέργου «Τεχνική και Συμβουλευτική Υποστήριξη», που θα εκτελεσθεί με Παροχή Υπηρεσιών εκτός τεχνικής μελέτης από τον Δήμο Οροπεδίου Λασιθίου, ο οποίος ανέρχεται σε εκατόν εβδομήντα χιλιάδες **ευρώ (170.000,00 €)** συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24%.
- τον προϋπολογισμό του 9^{ου} Υποέργου «Δαπάνες ΟΚΩ», που θα συμβασιοποιηθεί από τον Δήμο Οροπεδίου Λασιθίου, ο οποίος ανέρχεται σε εκατόν έντεκα χιλιάδες οκτακόσια ογδόντα δύο **ευρώ και εβδομήντα δύο λεπτά (111.882,72 €)**, συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24%,

Τα ποσά δύνανται να αναπροσαρμοσθούν, σύμφωνα με υποδείξεις της Επιτροπής Παρακολούθησης, μετά τη σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης και την τροποποίηση της Απόφασης ένταξης.

ΑΡΘΡΟ 6 **Διάρκεια Σύμβασης**

Η ισχύς της παρούσας Προγραμματικής εκκινεί από την ημερομηνία υπογραφής της και η συνολική διάρκειά της προσδιορίζεται **σε τριάντα πέντε (35) μήνες**, σύμφωνα με το υποβληθέν ΤΔΕ.

Το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των εργασιών του έργου της παρούσας Προγραμματικής Σύμβασης, συμφωνεί με το χρονοδιάγραμμα των εργασιών στο σχετικό Τεχνικό Δελτίο και παρουσιάζεται στο

Παράρτημα II, όπως εκάστοτε ενδεχομένως τροποποιείται, σύμφωνα με το υποβληθέν ΤΔΕ.

ΑΡΘΡΟ 7

Όργανο Παρακολούθησης της Προγραμματικής και Αρμοδιότητες

Για την παρακολούθηση εκτέλεσης της παρούσας σύμβασης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2α του άρθρου 100 του Ν.3852/2010, συστήνεται όργανο παρακολούθησης με την επωνυμία «Επιτροπή Παρακολούθησης», με έδρα το Τζερμιάδων Δήμου Οροπεδίου Λασιθίου.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης αποτελείται από συνολικά επτά (7) άτομα:

1. Τρεις (3) εκπροσώπους του ΥΠ.ΠΟ.Α., με τους αναπληρωτές τους,
2. Τρεις (3) εκπροσώπους του Δήμου Οροπεδίου Λασιθίου, με τους αναπληρωτές τους.
3. Έναν (1) εκπρόσωπο της Περιφέρειας Κρήτης με τον αναπληρωτή του.

Πρόεδρος της Επιτροπής ορίζεται ένας από τους εκπροσώπους του Δήμου Οροπεδίου Λασιθίου.

Το αργότερο εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την έκδοση της απόφασης ένταξης του Έργου στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, οι συμβαλλόμενοι φορείς ορίζουν τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης, με απόφαση των αρμοδίων οργάνων τους.

Αντικείμενο της Επιτροπής Παρακολούθησης είναι ο συντονισμός και η παρακολούθηση όλων των εργασιών που απαιτούνται για την εκτέλεση της παρούσας προγραμματικής σύμβασης και ειδικότερα η τήρηση των όρων της, η διαπίστωση της ολοκλήρωσης των εκατέρωθεν υποχρεώσεων, η εισήγηση προς τα αρμόδια όργανα των συμβαλλομένων μερών κάθε αναγκαίου μέτρου και ενέργειας για την υλοποίηση της παρούσας, η αιτιολογημένη υπόδειξη τροποποίησης της απόφασης ένταξης πράξης, η πέραν του εξαμήνου παράταση του χρονοδιαγράμματος και η επίλυση κάθε διαφοράς μεταξύ των συμβαλλομένων μερών που προκύπτει σχετικά με την ερμηνεία των όρων της παρούσας σύμβασης και τον τρόπο εφαρμογής της.

Η Επιτροπή συγκαλείται από τον Πρόεδρό της. Στην πρόσκληση αναγράφονται τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, ενώ ειδοποιούνται τα μέλη της εγκαίρως εγγράφως. Στην ημερήσια διάταξη αναγράφονται υποχρεωτικά και εισάγονται προς συζήτηση και τα θέματα που θα ζητήσει εγγράφως έστω και ένα από τα μέλη της.

Χρέη γραμματέα εκτελεί υπάλληλος του Δήμου Οροπεδίου Λασιθίου, που θα οριστεί με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης είναι δυνατό να πλαισιώνεται και από ειδικό προσωπικό που έχει γνώση του αντικειμένου της σύμβασης, όταν

και εφόσον ζητηθεί από κάποιο από τα μέλη της. Το ειδικό αυτό προσωπικό δύναται να αποτελεί την «Τεχνική Επιτροπή», η οποία, μετά από αίτημα της Επιτροπής Παρακολούθησης, γνωμοδοτεί και εκφέρει άποψη επί των ειδικών επιστημονικών θεμάτων που σχετίζονται με την υλοποίηση του Έργου, αλλά δεν έχει δικαίωμα ψήφου. Οι σχετικές γνωμοδοτήσεις, εισηγήσεις ή απόψεις της Τεχνικής Επιτροπής δεν είναι δεσμευτικές για την Επιτροπή Παρακολούθησης.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης συνέρχεται και συνεδριάζει μετά από αίτημα του Προέδρου αυτής ή/και κατόπιν αιτήματος οποιουδήποτε από τα μέλη της, προκειμένου να αντιμετωπιστούν τυχόν προβλήματα που προκύπτουν κατά τη διάρκειά της, σε σχέση με το συγκεκριμένο έργο. Κάθε μέλος της Επιτροπής Παρακολούθησης μπορεί, κατά την κρίση του, να καλεί στις συνεδριάσεις υπηρεσιακά στελέχη του φορέα από τον οποίο έχει ορισθεί και τα οποία είναι εμπλεκόμενα στην υλοποίηση του αντικειμένου της σύμβασης. Τα πρακτικά της Επιτροπής Παρακολούθησης κοινοποιούνται σε όλα τα μέλη αφού υπογραφούν .

Η Επιτροπή Παρακολούθησης συνεδριάζει έγκυρα όταν είναι παρόντα όλα τα μέλη της. Οι αποφάσεις της πρέπει να είναι αιτιολογημένες, λαμβάνονται δε κατά πλειοψηφία των παρόντων μελών και δεσμεύουν όλους τους συμβαλλόμενους φορείς.

Η Επιτροπή συνεδριάζει στα Γραφεία του Δήμου Οροπεδίου Λασιθίου στο Τζερμιάδων. Οι συνεδριάσεις της Επιτροπής μπορούν να πραγματοποιηθούν και με τηλεδιάσκεψη, χωρίς τη φυσική παρουσία ορισμένων ή του συνόλου των μελών, και με κάθε πρόσφορο ηλεκτρονικό μέσο, το οποίο πρέπει να ορίζεται ρητώς στην πρόσκληση που απευθύνει ο Πρόεδρος στα μέλη. Στην περίπτωση αυτή, η απαρτία της Επιτροπής, στην οποία προσμετρώνται και τα μέλη που συμμετέχουν στη συνεδρίαση μέσω τηλεδιάσκεψης, καταγράφεται από τον Πρόεδρο. Η δυνατότητα ηλεκτρονικής καταγραφής της συνεδρίασης που παρέχεται από την τεχνολογία, εφόσον χρησιμοποιηθεί, πρέπει να αποτρέπει οποιαδήποτε τροποποίηση των όσων διαμείβονται στην τηλεδιάσκεψη και να βοηθά στην επεξεργασία των πρακτικών, χωρίς να δημιουργούνται ασάφειες και αμφισβητήσεις. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι ισχύουσες διατάξεις που ρυθμίζουν τη λειτουργία των συλλογικών οργάνων.

Λοιπές λεπτομέρειες που ενδεχομένως απαιτηθούν για τη λειτουργία της Επιτροπής, καθορίζονται με αποφάσεις της.

ΑΡΘΡΟ 8

Αντισυμβατικές Συμπεριφορές - Συνέπειες

Η παράβαση οποιουδήποτε από τους όρους της παρούσας σύμβασης, οι οποίοι θεωρούνται όλοι ουσιώδεις ή/και η παράβαση των διατάξεων του νόμου και της καλής πίστης από οποιοδήποτε από τα συμβαλλόμενα μέρη, παρέχει στα λοιπά συμβαλλόμενα μέρη το δικαίωμα να αξιώσουν αποκατάσταση των αντισυμβατικών ενεργειών σε εύλογο χρόνο. Σε περίπτωση αδυναμίας ή αμέλειας προς αποκατάσταση από της πλευράς του ενός μέρους οι αντισυμβαλλόμενοι έχουν το δικαίωμα

να καταγγείλουν τη σύμβαση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, και να αξιώσουν κάθε θετική ή αποθετική ζημία τους.

ΑΡΘΡΟ 9 **Επίλυση Διαφορών**

Κάθε διαφορά μεταξύ των συμβαλλομένων μερών που αφορά στην εκτέλεση και ερμηνεία των όρων της παρούσας σύμβασης και που δεν θα επιλύεται από την Επιτροπή Παρακολούθησης της παρούσας σύμβασης, δύναται να επιλύεται από τα αρμόδια Δικαστήρια του Νομού Λασιθίου.

ΑΡΘΡΟ 10 **Ειδικό Όροι**

10.1 Υποκατάσταση. Απαγορεύεται ρητώς στο Φορέα Υλοποίησης η υποκατάστασή τους από τρίτο για την υλοποίηση του Έργου. Αν χωρέσει υποκατάσταση, τότε ο Φορέας Υλοποίησης ευθύνεται για κάθε πταίσμα του τρίτου, ενώ συγχρόνως λύεται η παρούσα από υπαιτιότητα του Φορέα Υλοποίησης.

10.2 Πνευματικά δικαιώματα. Όλα τα έγγραφα (σχέδια, μελέτες, στοιχεία κ.ο.κ.) που θα συνταχθούν, θα ανήκουν στην ιδιοκτησία του Κυρίου του Έργου, ο οποίος έχει το δικαίωμα να τα επαναχρησιμοποιήσει ελεύθερα και θα είναι πάντοτε στη διάθεση των νομίμων εκπροσώπων του κατά τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης.

Ρητά συμφωνείται ότι το ΥΠ.ΠΟ.Α δεν παραιτείται από κανένα πνευματικό ή συγγενικό ή οποιοδήποτε άλλο δικαίωμα απορρέει από το αρ. 46 του ν. 4858/2021, ούτε εκχωρεί σε κανένα από τα αντισυμβαλλόμενα σχετικό δικαίωμα. Σε περίπτωση παραγωγής απεικονίσεων και αντιγράφων του χώρου και των μνημείων οι συμβαλλόμενοι φορείς υποχρεούνται να ζητήσουν άδεια από το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού, σύμφωνα με τις παρ. 4Α έως 4Δ και 5 του άρθρου 46 του ν. 4858/2021.

10.3 Εμπιστευτικότητα. Καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης, αλλά και μετά τη λήξη ή λύση αυτής, ο Κύριος του Έργου και Φορέας Υλοποίησης αναλαμβάνει την υποχρέωση να μη γνωστοποιήσει σε τρίτους, συμπεριλαμβανομένων των εκπροσώπων του ελληνικού και διεθνούς τύπου, χωρίς την προηγούμενη έγγραφη συγκατάθεση του Φορέα Χρηματοδότησης οποιαδήποτε έγγραφα ή πληροφορίες που θα περιέλθουν σε γνώση του κατά την υλοποίηση του Έργου και την εκπλήρωση των υποχρεώσεών του.

ΑΡΘΡΟ 11 **Τροποποιήσεις της Σύμβασης**

Με κοινή έγγραφη συμφωνία των συμβαλλομένων μερών, μετά από αιτιολογημένη εισήγηση της Επιτροπής Παρακολούθησης και σχετική απόφαση των αρμοδίων οργάνων των συμβαλλομένων μερών, η παρούσα Σύμβαση μπορεί να τροποποιείται ή να συμπληρώνεται

λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις και διαδικασίες του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Ταμείου Ανάκαμψης. Ειδικότερα, παράταση της διάρκειας της σύμβασης δύναται να χορηγηθεί αποκλειστικά για λόγους που αφορούν την ολοκλήρωση του αντικειμένου της **και όχι πέραν της ημερομηνίας ολοκλήρωσης των έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.**

Η τροποποίηση του εσωτερικού χρονοδιαγράμματος που δεν επιφέρει μεταβολή στη συνολική διάρκεια ισχύος της παρούσας, γίνεται μετά από σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Παρακολούθησης και δεν απαιτείται τροποποίηση της παρούσας.

ΑΡΘΡΟ 12 **Τελικές Διατάξεις**

Η μη άσκηση δικαιωμάτων ή η παράλειψη υποχρεώσεων από οποιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος ή η ανοχή καταστάσεων αντίθετων προς την προγραμματική σύμβαση, καθώς και η καθυστέρηση στη λήψη μέτρων που προβλέπει η σύμβαση αυτή από οποιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως παραίτηση των συμβαλλομένων μερών από δικαίωμα ή απαλλαγή από υποχρεώσεις τους ή αναγνώριση δικαιωμάτων στα συμβαλλόμενα μέρη, που δεν αναγνωρίζονται από αυτή την προγραμματική σύμβαση.

Β) Ορίζει εκπρόσωπο της Περιφέρειας Κρήτης στην Κοινή Επιτροπή παρακολούθησης της ΠΣ, όπως ορίζεται στο άρθρο επτά (7) της παρούσας Προγραμματικής Σύμβασης, τον Αντιπεριφερειάρχη ΠΕ Λασιθίου κ. Ανδρουλάκη Ιωάννη,
σύμφωνα και με όσα αναφέρονται στο σκεπτικό της παρούσας απόφασης.

Στην παρούσα απόφαση **δήλωσαν παρών** οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι κ.κ. **Μανουσάκης Νικόλαος, Μαρινάκης Αλέξανδρος, Χουστουλάκη Γενοβέφα και Κριτσωτάκης Μιχαήλ,** για τους λόγους που ανέφεραν και καταχωρήθηκαν στα πρακτικά.

Αφού συντάχθηκε το παρόν υπογράφεται ως παρακάτω:
Ηράκλειο, **31-01-2023**

Ο Πρόεδρος του Π.Σ

Η Γραμματέας

Τα μέλη

Μπαριτάκης Παύλος

Μηλάκη Γεωργία